

12. Niemiecko-francuskie forum europejskie dotyczące wielu dyscyplin

Patronat:

Edelgard Bulmahn, minister edukacji i badań naukowych, Bonn
Claudie Haigneré, minister badań naukowych i nowych technologii, Paryż
Michał Kleiber, minister nauki i technologii informacji, Warszawa
Matthias Platzeck, premier Brandenburgii
Klaus Wowereit, rządzący burmistrz Berlina

Trójkąt Weimarski – Polityka innowacji i zakładania nowych przedsiębiorstw

Sala brandenburska, kancelaria państwa, Poczdam, 20 listopad 2003

Klaus-Heinrich Standke
były dyrektor ds. nauki i technologii przy ONZ, Nowy York
Prezydent
Komitetu ds. niemiecko-francusko-polskiej współpracy (Trójkąt weimarski)

Wprowadzenie i wnioski dotyczące kształtu programu

I. Wprowadzenie: Cel Trójkąta Weimarskiego

W lipcu minionego roku miałem zaszczyt zostać mianowanym jednym z licznych rodziców chrzestnych pierwszego niemiecko-francusko-polskiego forum europejskiego w Słubicach. Z tego też powodu cieszy mnie fakt, iż tradycja forum jest godnie kontynuowana, wyrazem tego jest drugie forum trzech państw Trójkąta Weimarskiego.

Organizatorzy wyrażają wdzięczność rządowi landu Brandenburgii, reprezentowanemu przez ministra Ulricha Junghansa za mającą ogromną wartość symboliczną gościnę w sali brandenburskiej.

Istnieje potrzeba zadania sobie pytania, co tak naprawdę Trójkąt Weimarski ma na celu? Sam pomysł stworzenia Trójkąta Weimarskiego powstał i został ogłoszony w dniu 242. jubileuszu urodzin Goethe, to znaczy 28 sierpnia 1991 roku, w czasie spotkania trzech ówczesnych ministrów spraw zagranicznych Niemiec, Francji i Polski – Hansa-Dietricha Genschera, Rolanda Dumasa i Krzysztofa Skubiszewskiego w Weimarze.

Hans-Dietrich Gescher wspominając historię powstania Trójkąta Weimarskiego powiedział: ... Naszym celem w roku 1991 było zarysowanie nowej perspektywy europejskiej poprzez stworzenie Łuku Weimarskiego, który napięty obejmował Francję, Niemcy i Polskę. Wspólnym dążeniem było utworzenie trójkąta równoramiennego, w którym nie miała powstać przewaga niemiecko-francuska. Chcieliśmy się również do tego przyczynić, by dzięki luźnym ramom instytucjonalnym Trójkąta Weimarskiego poszerzyła się wiedza o Polsce, aby przykładowo oprócz badań naukowych dotyczących Francji w Niemczech i badań naukowych o Niemczech we Francji przeprowadzano w obu tych krajach badania naukowe o Polsce.

¹ KHSTANDKE@aol.com

Polska stała się w ostatnim dziesięcioleciu członkiem ODCE oraz NATO. Przyłączenie Polski do UE, co było w roku założenia Trójkąta Weimarskiego (1991) odległym celem, 1 maja 2004 roku stanie się rzeczywistością. Nie wszyscy świadomi są faktu, iż liczne rozmowy i głosowania w ramach Trójkąta Weimarskiego do tego się przyczyniły.

Zgodnie z opinią wielu obserwatorów Trójkąt Weimarski dzięki swojej nieformalnej strukturze działania może zagrać jeszcze ważniejszą rolę po przystąpieniu Polski do struktur europejskich niż w czasie samego procesu przystąpienia.

Kanclerz Niemiec G. Schröder opisał to w taki sposób: Niemcy, Francja i Polska są twardym jądrem znajdującej się w rozbudowie Europy.

Oprócz corocznych spotkań ministrów spraw zagranicznych Niemiec, Francji i Polski w ramach Trójkąta Weimarskiego spotykają się prezydenci Francji i Polski oraz kanclerz Niemiec na tzw. szczycie trilateralnym. Ponadto spotykają się również ministrowie prawie wszystkich resortów, grupy parlamentarne, przedstawiciele regionów, a w ramach niemiecko-francuskiej i niemiecko-polskiej organizacji młodzieżowej spotyka się tysiące młodych ludzi z tych państw.

Nowością jest złożony w czasie spotkania szczytu weimarskiego 9 maja 2003 roku we Wrocławiu postulat uwzględnienia ludności cywilnej w ramach przyszłej współpracy tych trzech państw będący gwarantem sukcesu ściślejszej współpracy między Niemcami, Francją i Polską. Jest to punktem wyjściowym dla pracy naszego komitetu.

Komitet Wsparcia Niemiecko-Francusko-Polskiej Współpracy (towarzystwo zarejestrowane) czyli Trójkąt Weimarski, któremu patronuje trzech ówczesnych ministrów spraw zagranicznych, powstał poprzedniego roku na bazie powstałego w 1973 r. w Paryżu, tzn. 10 lat po zawarciu umowy elysejskiej, Komitetu Wsparcia Układu o Przyjaźni Niemiecko-Francuskiej.

Jego zadaniem jest przyczynić się do zrealizowania ostatnio ogłoszonego na spotkaniu szczytu w maju b.r. we Wrocławiu postulatu „większego zbliżenia się społeczeństw we wszystkich dziedzinach życia”.²

Komitetowi patronuje trzech założycieli Trójkąta Weimarskiego – trzech ówczesnych ministrów spraw zagranicznych Roland Dumas, Hans-Dietrich Genscher i Krzysztof Skubiszewski. Grupą doradczą Komitetu jest kuratorium ważnych osobistości z trzech państw.

Praca wszystkich zaangażowanych zaangażowanych to przedsięwzięcie jest nieodpłatna.

Poprzez różne wykłady i publikacje Komitet dąży do rozpowszechnienia idei trilateralnej współpracy. Na temat Trójkąta Weimarskiego został wydany cały szereg publikacji we wszystkich trzech krajach. Opublikowano ponad sto artykułów w czasopiśmie jak również wiele prac naukowych.

Komitet stara się podchwycić ważne tematy dotyczące ściślejszej współpracy danych trzech krajów w ramach UE, przykładowo temat współpracy szkół wyższych jako części tzw. procesu bolońskiego, czy współpraca naukowo-technologiczna jako części procesu Lissabońskiego.

Forum Europejskie w Poczdamie próbuje objaśnić jakże ważne aspekty tematu istotnego dla międzynarodowej konkurencyjności owych trzech krajów, jak również jeśli chodzi o całą Europę.

Senator Pierre Laffitte zaproponował poświęcenie uwagi współpracy trilateralnej tematowi energii, jak również kwestii telekomunikacji, rozbudowy dróg i wciągnięcia Francji do bilateralnej koncepcji stworzenia „Wspólnoty Odry ds. nauki, technologii i gospodarki”, u podłoża której leży propozycja prezydenta A. Kwaśniewskiego złożona w czasie jego wizyty w Berlinie. W związku z tym między innymi warto zastanowienia się jest pojęcie „Weimaryzacji” (nazwany kiedyś przez polskiego ambasadora A. Byrta proces rozszerzenia sprawdzonych

² Wspólne oświadczenie prasowe obu prezydentów i kanclerza Niemiec, Wrocław, 09.05.2003

struktur współpracy niemiecko-francuskiej na Polskę) niemiecko-francuskiego biura w Adlershofie.

Na zakończenie powiem parę uwag, które mają duże znaczenie dla Trójkąta Weimarskiego nazwanego przez kanclerza Niemiec G. Schrödera twardym jądrem znajdującej się w rozbudowie Europy, a dotyczące Drugiego Forum Europejskiego Europejskiego Poczdamie:

- Niemieckie, francuskie i polskie systemy badań naukowych i innowacji są całkiem inaczej zorganizowane. Wspólną ich cechą jest jednak fakt, iż polityka innowacyjna jest zarazem polityką lokalną a tym samym polityką konkurencyjności i polityką rynku pracy – w szczególności, jeśli chodzi o zakładanie nowych przedsiębiorstw. Konkurencja międzynarodowa jest w dużej mierze konkurencją innowacyjności z bezpośrednim wpływem na stworzenie nowych, a w każdym razie na utrzymanie miejsc pracy.
- Jeżeli weźmiemy pod uwagę potencjał 3 państw, okazuje się, że Polska jako największy kraj przystępujący do UE z Europy Środkowo-Wschodniej przeznaczona na badania naukowe i rozwój 1,2 miliarda Euro, co odpowiada 0,7% KPB. Odpowiednio w Niemczech są to 50,3 miliarda Euro (2,48% KPB), a we Francji 30,1 miliarda Euro (2,17% KPB). Rada Europejska wydała w Lizbonie dekret o stworzeniu europejskiego zakresu badań naukowych, iż do roku 2010 rozszerzona Europa ma zmobilizować 3% KPB na badania naukowe i rozwój. Dotychczas wynosi ona w krajach 15 średnio 1,92%.
- Prównując liczbę studentów w danych trzech krajach, okazuje się, iż ich potencjał jest podobny, mimo ogromnych różnic w liczbie ludności: Niemcy – 1,9 mil, względnie zgodnie z ostatnimi danymi ponad 2 mil, Francja – 2,2 mil. i Polska 1,7 mil. studentów.
- Jeśli chodzi o liczbę pracujących naukowców w dziedzinie badań różnice są znaczące. Około 240 tys. badaczy w Niemczech, około 160 tys. we Francji i blisko 56 tys. w Polsce. W Niemczech i Francji na 10 tys. zatrudnionych przypada 61 względnie 60 naukowców, podczas gdy w Polsce jedynie 33.

Już na samych tych liczbach można zmierzyć wartość Forum Europejskie w Poczdamie. Po raz pierwszy spotkali się eksperci w szczególności ze świata studiujących z szerokiego spektrum doświadczeń z tych trzech krajów, po to by dzięki wielu rozmowom zbliżyć się do wspólnego celu, odpowiedzieć sobie na pytanie: Jak można połączyć te tak różne doświadczenia z trzech europejskich krajów jądra poprzez wybranie najlepszych praktyk, aby całość była czymś więcej niż sumą pojedynczych potencjałów.

Brandenburgia to najlepsze miejsce na tego rodzaju wymianę doświadczeń. Jakby nie było jest to była NRD, dzisiejsze tzw. „nowe landy niemieckie”, ówczesne pierwsze państwo RWG, które już od ponad 13 lat jest członkiem UE. Pole operatywne i ważne liczby gospodarki narodowej (KPB per capita, poziom bezrobocia, stopa eksportu, intensywność patentów, i inne) regionu stolicy Berlinu-Brandenburgii znajdującym się w procesie transformacji i integracji, nie mającym podobnych przykładów w historii rozwoju gospodarki, są jeszcze do dziś bardziej podobne do polskich doświadczeń, aniżeli do doświadczeń np. regionu Renu i Menu, czy też „Ile de France”.

Życzę udanej imprezy, która powinna odnieść sukces chociażby ze względu na staranne przygotowania przez tandem Regina Fuhrmann z DAAD i Jean-François Renault z niemiecko-francuskiego biura w Adlershofie, jak i ze względu na ponad 200 cennych uczestników z krajów Trójkąta Weimarskiego.

Trójkąt Weimarski – polityka innowacyjna i wspierająca założenie nowych przedsiębiorstw:

II. Wnioski dotyczące przyszłego wyglądu programu

- 1.) „Grand design”: Plan główny High-Tech dotyczący stworzenia nowych miejsc pracy poprzez wspieranie wzrostu gospodarki i wspieranie działań mających na celu założenie młodych, innowacyjnych przedsiębiorstw
- 2.) Weimaryzacja mechanizmów współpracy niemiecko-francuskiej
- 3.) Trilateralna współpraca szkół wyższych
- 4.) Partnerstwa miast i regionów
- 5.) Trilateralna współpraca w ramach wybranych gałęzi infrastruktury
- 6.) Trilateralna współpraca przy składaniu wniosków o środki unijne

1.) „Grand design”: Plan główny High-Tech dotyczący stworzenia nowych miejsc pracy poprzez wspieranie wzrostu gospodarki i wspieranie działań mających na celu założenie młodych innowacyjnych przedsiębiorstw

We swoich wprowadzających przemówieniach senator Pierre Laffitte, przewodniczący grupy „innowacja i przedsiębiorstwo” francuskiego senatu i prezydent Niemiecko-Francuskiego Towarzystwa Nauki i Technologii Paryż jak i członek kuratorium Komitetu Wsparcia Niemiecko-Francusko-Polskiej Współpracy zgodził się z dr inż. H.c. Uwe Thomas, byłym sekretarzem stanu w ministerstwie nauki i badań w Bonn i z Irmą Peciak, dyrektorem innowacji i technologii Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w Warszawie, że żadne z trzech państw nie ma wspólnej koncepcji, planu high-tech, jak zagospodarować ogromnym potencjałem młodych przedsiębiorstw innowacyjnych. Nieformalne ramy Trójkąta Weimarskiego są sposobnością do wciągnięcia Polski do stworzenia takowej koncepcji.

Rozważyć trzeba sześć pól działania:

- Docelowe podatkowe warunki ramowe ³
- Stworzenie giełdy high-tech z jasnymi regułami gry
- Wsparcie młodych przedsiębiorstw technologicznych ze strony państwa
- Wsparcie transferu z nauki
- Zdobycie rynku
- Szkolenia przedsiębiorców ⁴

Senator Pierre Laffitte zaproponował w związku z tym trzy konkretne punkty:

- (1) Powołanie trilateralnego koloquium w Berlinie do podejmowania dyskusji o warunkach, które muszą być spełnione, by stworzyć Europejską NASDAQ z uwzględnieniem dużych przedsiębiorstw
- (2) Przeprowadzenie praktyk w państwowych i prywatnych funduszach „seed capital” (fonds d’amorçage publics ou privés), z czego trzy do czterech praktyk z jednego

³ Cieszący się sukcesem francuski „Plan Innovation” będzie dalej opracowywany dzięki przyjęciu odpowiednich środków fiskalnych. Również w Niemczech i Polsce będą podobne plany przewidywane.

⁴ Prawie że w tym samym czasie podobną wymowę do Forum Europejskiego w Poczdamie miała Komisja Europejska: „Małe europejskie przedsiębiorstwa potrzebują bardziej wydajnych europejskich rynków finansowych, więcej inwestycji kapitału własnego i środków publicznych, które silniej skierowane są na wczesną fazę finansowania”. W związku ze specyficzną problematyką państw Europy Środkowo-Wschodniej, takich jak Polska, czytamy dalej: „Aby innowacyjni przedsiębiorcy mogli wykorzystać w pełni swój potencjał, muszą mieć swobodny dostęp do środków finansowych. Jest to wyzwanie dla państw przystępujących w przyszłym roku do UE, gdyż muszą one odpowiadać obowiązującemu prawu UE.” Informacja prasowa UE DN: IP 03/1635, Bruksela, 2 grudzień 2003

państwa i na jeden rok trwające 12 miesięcy. Przedsięwzięcie to mogłyby finansować banki z tych krajów. (we Francji: Paryż i Sophia Antipolis)

- (3) Rozwój we trzech krajach Klubów „start-up” na przykładzie znajdującego się w budowie „Clubu Sophia start-up”. Kongres założycielski dotyczący tego tematu jest przewidziany na rok 2004.

2.) Weimaryzacja mechanizmów współpracy niemiecko-francuskiej

Zastosowanie co do Polski sprawdzonych mechanizmów bilateralnej współpracy niemiecko-francuskiej, tzw. „weimaryzacja”, jak nazwał ten proces kiedyś polski ambasador A. Byrt, trzeba każdorazowo sprawdzić oraz systematycznie przygotowywać pod względem politycznych i finansowych wydarzeń.

Trzeba przy tym pamiętać o:

- niemiecko-francuskich jak i niemiecko-polskich organizacjach młodzieżowych
- niemiecko-francuskiej Szkole Wyższej w Saarbrücken
- Europa-Uniwersytecie Viadrina we Frankfurcie nad Odrą
- niemiecko-francuskim forum – giełdzie stanowisk i targach studiów w Strassburgu
- niemiecko-francuskim biurze w Berlinie-Adlershofie przy Niemiecko-Francuskim Towarzystwie Nauki i Technologii
- wspólnym niemiecko-francuskim programie telewizyjnym ARTE

3.) Trilateralna współpraca szkół wyższych ⁵

W styczniu 2003 roku we wspólnym oświadczeniu z okazji 40-lecia zawarcia umowy o przyjaźni niemiecko-francuskiej (Umowy Elyssejskiej) postulowano utworzenie wspólnej niemiecko-francuskiej przestrzeni dla szkół wyższych, w ramach której niemiecka i francuska młodzież byłaby motywowana do traktowania Niemiec i Francji jako szczególnego miejsca do studiowania i wykonywania zawodu. 17/18 października 2003 w Genshagen odbyła się bilateralna konferencja na temat „Strategii niemiecko-francuskich na przyszłość europejskiej przestrzeni nauki”.⁶ Przedstawiciel ministerium ds. młodzieży, nauki i badań naukowych w Paryżu, Dominique Antoine wyraził swoją nadzieję, iż w szczególności Polska powinna być wciągnięta w ten proces: « *Nous ne pouvons qu’être favorables au développement de la coopération universitaire entre la Pologne, l’Allemagne et la France, et à la création de cursus intégrés associant des établissements des trois pays...* ».⁷

Senator Laffitte podkreślał w związku z tym, że taka wspólna przestrzeń szkół wyższych wszystkich trzech państw obejmowałaby blisko 6 milionów studentów. Wspólny przebieg rozwoju przyszłych kadr trzech krajów w temacie zakładania przedsiębiorstw, zarządzanie innowacjami i finansowanie to konieczność dnia dzisiejszego.

4.) Partnerstwo miast i regionów

⁵ na ten temat również: Standke, Klaus-Heinrich, Schaffung eines europäischen Hochschulraums? Das Weimarer Dreieck als Laboratorium für gesamteuropäische Strategien, w: Dokumente – Zeitschrift für den deutsch-französischen Dialog, Heft 6, 59. Jhg., Dezember 2003

⁶ Gorecki-Schröberl, Elisabeth *et al.*, Ergebnisprotokoll, Deutsch-französisches Kolloquium, Bildung für Europa: Deutsch-französische Strategien für die Zukunft des europäischen Bildungsraums, Bundeskanzleramt, Arbeitsstab Beraterin des Bundeskanzlers für deutsch-französische Beziehungen, Berlin November 2003

⁷ Jednym z nielicznych przykładów udanej trilateralnej współpracy, która co prawda procentowo obejmuje nieliczną grupę studentów, jest współpraca między ESCP/EAP Paris, Berlin i Akademia Ekonomiczna w Poznaniu

(a.) Stolice wszystkich trzech krajów są związane ze sobą jako miast partnerskie. W latach 2000 i 2002 omawiano w ramach partnerstwa miast Berlina i Warszawy „rolę badań naukowych dotyczących rozwoju technologicznego jako czynnika z założenia długo trwającego partnerstwa między Berlinem a Warszawą”.⁸

Aż się prosi, by temat ten stał się przedmiotem trilateralnej konferencji z uwzględnieniem Paryża.

(b.) To samo można powiedzieć o sformalizowanej współpracy Brandenburgii i Macedonii po jednej stronie i Ile de France po drugiej stronie. Wspólne zajęcie się sprawą potencjału innowacyjnego regionów trzech stolic mogłoby być w czasie procesu lissabońskiego impulsem do stworzenia jednej europejskiej przestrzeni badań.

(c.) Włączenie doświadczeń Francji do budowy zaproponowanej przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego Wspólnoty Odry ds. nauki, technologii i badań jest godne rozpatrzenia i zasługuje na wsparcie – również ze względu na partnerskie zmobilizowanie środków w UE.

(d.) 27 i 28 października 2003 r. w Poitiers niemieckie landy i francuskie regiony postanowiły, aby międzyregionalną i międzynarodową współpracę szkół wyższych, instytucji naukowych i przedsiębiorstw zmienić w sieci kompetencji i innowacji jako główny instrument współpracy między niemieckimi landami i rozbudować we francuskich regionach. Odpowiedzialnym za przeobrażenie tego projektu instytucjom – Związek Niemieckich Inżynierów (VDI) i francuski *Délégation à l'aménagement du territoire et à l'action régionale* (DATAR), zostało zlecone przygotowanie odpowiednich instrumentów potrzebnych do rozwoju takiego rodzaju partnerstwa, jak również bycie otwartym na kolejne europejskie regiony, tzn. również na polskie województwa.⁹

5.) Trilateralna współpraca w ramach wybranych gałęzi infrastruktury

Zbliżające się przyjęcie Polski do UE ułatwia ścisłą współpracę strukturalną między Niemcami, Francją i Polską przy budowie i rozbudowie wspólnej europejskiej infrastruktury. Warte zastanowienia się jest trilateralna inicjatywa konsorcjum na temat energii, komunikacji, telekomunikacji, ochrony środowiska i inne.

W związku z tym senator Pierre Laffitte zachęcił do przeprowadzenia koloquium na temat energii w czerwcu 2004 w Warszawie.

Ministrowie badań naukowych trzech państw przewidzieli już z założenia ściślejszą współpracę w dziedzinie nauki i technologii. Warte rozważenia jest rozszerzenie współpracy na dziedzinę badań obrony i badań militarnych.

Sensowne jest poszerzenie owocnego partnerstwa między Berlinem-Adlershofen (Miasto nauki, gospodarki i mediów) i Sophią-Antipolisem o polskie parki technologiczne. Zainteresowanie zakomunikowane zostało już z Wrocławia, Lublina, Szczecina i Warszawy.

6.) Trilateralna współpraca przy składaniu wniosków o środki unijne na badania i przy wspólnych projektach

Wiele wskaźników potwierdza fakt, iż Polska, jeśli chodzi o branie udziału w ramowych programach badań UE i w innych programach unijnych, leży poniżej średniej. Z raportu Komisji UE wynika, że na 106 tys. złożonych wniosków wniosków o przyznanie środków z aktualnego szóstego ramowego programu badań (2002-2006) na państwa kandydackie z Europy Środkowo-wschodniej przypada jak dotąd 13 tys. wniosków, to jest 12,7%. Przy czym

⁸ Standke, Klaus-Heinrich, „Die Rolle von wissenschaftlicher Forschung und technologischer Entwicklung als Faktor einer auf Dauer angelegten Partnerschaft zwischen Berlin und Warschau, in *BerlinNews*, 15 Mai 2002; <http://www.berlinnews.de>

⁹ Idw Informationsdienst Wissenschaft, Kompetenznetze stärken deutsch-französische Kommunikation, 3.11.2003, http://idw-online.de/public/zeige_pm.html?pmid=71456

Komisja UE przyznała państwom tym rabat w wysokości 30% względnie 20%, finansowany przez samą Komisję, aby w ten sposób zachęcić te kraje do brania udziału we wspólnych projektach europejskich.¹⁰

Współpraca Niemiec i Francji z Polską jest pożądanym i śmiałym przedsięwzięciem, które rozjaśni „dżunglę europejską” nazwaną tak przez uczestników trzech państw poprzez wspólne składanie wniosków o środki unijne na wspólne projekty. W szczególności polecono współpracę – „à la carte” w ramach programu EUREKA.

Drugie wielotematyczne niemiecko-francuskie forum europejskie

¹⁰ Boosting the participation of acceding and candidate countries in EU research, EU Press Release IP/03/1626, 28.11.03

„Trójkąt Weimarski – Polityka innowacji i zakładania przedsiębiorstw”

odbyło się 19 – 21 listopada 2003 r. w trzech miejscach, a mianowicie w Berlinie-Adlershofie, Poczdamie i Gubinie.

Udział wzięły instytucje niemieckie, francuskie i polskie: *Association Franco-Allemande pour la Science et la Technologie, Paris*; *Deutsch-Französische Gesellschaft für Wissenschaft und Technologie, Bonn*; *deutsch-französisches büro, Berlin-Adlershof*; *Innovation France-Allemagne GmbH., WISTA-Management GmbH, Berlin-Adlershof*, *Komitee zur Förderung der deutsch-französisch-polnischen Zusammenarbeit („Weimarer Dreieck“), Berlin-Paris-Warschau*; *Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD), Bonn*; *Deutsch-Französisches Jugendwerk, Berlin/Paris*; *Deutsch-Polnisches Jugendwerk, Potsdam/Warschau*; *PARP, Warschau* sowie *der Zukunftsagentur Brandenburg GmbH (ZAB), Potsdam*.

Wiele innych instytucji wspierało imprezę nie tylko ideowo, ale również finansowo.

Partnerami medialnymi były między innymi Innowacje (Warszawa), Hadalesblatt i radio France Internationale.

Na liście Forum znalazło się 222 nazwisk, z tego z krajów Trójkąta Weimarskiego: 109 niemieckich uczestników, 53 uczestników z Francji i tyle samo z Polski, 7 uczestników było innej narodowości.

Impreza została zainaugurowana przez Ulricha Junghansa, ministra gospodarki Brandenburgii, po nim wystąpił prezydent Komitetu Wsparcia Niemiecko-Francusko-Polskiej Współpracy. (p. tekst powyżej)

Forum Europejskie odbyło się w trzech posiedzeniach plenarnych:

- Wsparcie działań mających na celu założenie przedsiębiorstwa w Niemczech, Francji i Polsce
- Regionalne przykłady na bilateralną współpracę
- Wyniki warsztatów – streszczenie i komentarze, jak również wnioski co do przyszłej orientacji programu (p. tekst powyżej)

jak i w czterech równocześnie odbywających się warsztatach:

- Wsparcia ducha przedsiębiorczości
- Przekształcająca się Europa: konsekwencje dla nowych przedsiębiorstw
- zakładanie innowacyjnych przedsiębiorstw
- kultura i innowacja

Dalsze Informacje: dfb@wista.de lub tel.: 0049-30-6392 2232